

Færre bønder skal passe større områder - teknologien skal hjelpe dem

14.9.2026 - Siri Elise Dybdal | NIBIO

Radiobjeller, virtuelle gjerder og droner gir nye muligheter i det nordnorske landbruket. Saue- og ammekubonde Andreas Larsen fra Harstad har testet flere av løsningene. I oktober deler han erfaringene sine på Arktisk landbruksseminar.

De siste fem årene har bonde Andreas Larsen testet ut ulike teknologiske løsninger i saueholdet og ammekubesetningen sin. Larsen, som også er leder i Troms Bondelag, har blant annet erfaring med virtuelle gjerder og radiobjeller.

- Jeg har tatt i bruk radiobjeller på omtrent halvparten av sauebesetningen. De er ikke helt nøyaktige, og du får ikke nødvendigvis kontroll på hver eneste sau, men du får en god indikasjon på hvilket område dyrene befinner seg i. Det gjør sankingen mye enklere, sier Larsen.

- Det sparer oss for mye arbeid.

Bonden sier denne problemstillingen er spesielt aktuell under nordnorske forhold.

- Det blir færre og færre matprodusenter i Nord-Norge, samtidig som hver enkelt bonde må håndtere større områder. Da blir teknologi et nyttig hjelpemiddel.

Larsen har også erfaring med NoFence, et virtuelt gjerdesystem, fra storfeholdet, og prøver også ut teknologien på sau. Han har blant annet testet systemet på værere som går på innmarksbeite.

- Teknologien løser ikke alle utfordringer, men den er et nyttig hjelpemiddel. Jeg tror dessuten den kommer til å utvikle seg mye de neste fem-ti årene. Det teknologiske og økonomiske mulighetsrommet er stort, påpeker han.

Store utmarksressurser

Han sier nordnorsk landbruk står overfor store utfordringer, men også betydelige muligheter fremover.

Færre produsenter, rovdyrproblematikk og økonomiske utfordringer legger press på næringen. Samtidig har landsdelen store ressurser som gir et potensial for videre utvikling, ikke minst gjennom utmarksbeite.

- Vi har store utmarksressurser i Troms og Nord-Norge generelt, og jeg mener vi har mulighet til å utnytte dem betydelig mer enn vi gjør i dag.

Men Larsen understreker at dersom man skal utnytte ressursene bedre, må man få økonomien i produksjonen til å gå rundt.

- Og vi må klare å håndtere rovdyrproblematikken på en god måte.

Jerv og andre rovdyr skaper utfordringer for sauebøndene i nord. Foto: Andrea Bohl/Pixabay

Teknologi mot rovdyrutfordringer

Jerv, gaupe, bjørn og ørn skaper utfordringer for sauebøndene i nord. For Larsen handler det om å finne en balanse mellom hensynet til rovviltet og muligheten til å drive lønnsomt landbruk.

- Rovdyr er en utfordring vi må håndtere, samtidig som rovdyrene skal være en del av den norske faunaen. Vi må finne en måte å ha begge deler på.

Teknologi kan bli et viktig hjelpemiddel i møte med disse utfordringene.

- Droner er et eksempel på teknologi vi bare har begynt å pirke i. Det kan brukes til ettersøk og i forbindelse med rovdyrutfordringer, men jeg tror bruksområdet kommer til å bli mye større enn det er i dag.

Larsen påpeker også at det nå er satt av ni millioner kroner gjennom jordbruksforhandlingene til digitale løsninger i rovdyrutsatte områder.

- Jeg vil oppfordre bøndene til å søke på disse midlene og tørre å prøve nye veier, sier han.

Larsen mener beitenæringen også kan spille en viktig rolle i beredskapen i Nord-Norge. Landsdelen har store, naturlige beiteressurser som i større grad kan utnyttes til matproduksjon.

- Vi har ressurser i nord som allerede ligger der. De bør vi bli flinkere til å utnytte. Det handler både om matproduksjon, beredskap og om å opprettholde et levende landbruk i nord.

Andreas Larsen er en av innleiderne på Arktisk landbruksseminar som går av stabelen i Tromsø i oktober.

<https://www.nibio.no/nyheter/2026/faerre-bonder-skal-passe-storre-omrader-teknologien-skal-hjelpe-dem>